

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Приймальною комісією

Протокол № 2 від 24. 04. 2023 року

Голова Приймальної комісії

Олександр ТУРУНЦЕВ

Програма
фахового іспиту з іспанської мови

Рівень вищої освіти: **другий (магістерський)**

Спеціальність: **035 Філологія**

Освітня програма: **035.051.01 Мова і література (іспанська)**

ПОГОДЖЕНО

Проректор з науково-методичної та
начальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

РОЗГЛЯНУТО І ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри романської філології та
порівняльно-типологічного мовознавства

протокол № 7 від 16 лютого 2023 р.

Завідувач кафедри Юлія ПІДПРИГОРА

Київ – 2023

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Фаховий іспит з іспанської мови є обов'язковою формою вступного випробування до Київського університету імені Бориса Грінченка для навчання за програмою підготовки магістра. Фаховий іспит проводиться в комбінованій формі (комп'ютерне (або письмове) тестування та усна відповідь) індивідуально для кожного абітурієнта, його хід фіксується та результати записуються у протоколі. Спілкування під час іспиту проводиться іспанською мовою.

Мета фахового іспиту з іспанської мови полягає у виявленні у вступників рівня сформованості комплексних практичних умінь і навичок володіння іспанською мовою, а саме, володіння *мовною* (лінгвістичною) *компетенцією*, що передбачає наявність сформованих знань про мову як систему, тобто знань мовних одиниць та їх функцій та володіння *мовленнєвою* (комунікативною) *компетенцією*, що передбачає володіння мовою як засобом комунікації, тобто уміння здійснювати всі види мовленнєвої діяльності. Цей рівень має відповідати рівню мовної компетенції B2 за шкалою Ради Європи, що засвідчує готовність вступників до здобуття другого (магістерського) освітнього рівня.

Відповідно до поставленої мети **завданнями** фахового іспиту з іспанської мови є перевірити рівень:

- сформованості вміння розкривати суть поставленої проблеми, вільно і спонтанно виражати думки засобами іспанської мови;
- сформованості вміння аналізувати та інтерпретувати лінгвістичні явища і факти;
- сформованості вміння висловлюватися з необхідним ступенем тематичної складності і деталізованості, демонструючи вільне володіння прийомами структурної побудови тексту, засобами зв'язності та цілісності;
- сформованості умінь гнучкого використання іспанської мови в контексті проблемно-комунікативної ситуації навчально-академічного та професійного характеру;
- сформованості лексичних навичок, який передбачає володіння багатим лексичним запасом іспанської мови та вільне використання лексики та філологічної термінології;
- сформованості граматичної компетенції, який передбачає вільне використання широкого діапазону граматичних структур у різних комунікативних ситуаціях;
- сформованості навичок володіння орфоепічними нормами іспанської мови.

Форма проведення фахового іспиту є **комбінованою**: *комп'ютерне (або письмове) тестування та усна індивідуальна співбесіда*.

Комп'ютерне (або письмове) тестування проводиться у вигляді комп'ютерного тесту на базі сучасного програмного забезпечення у системі MOODLE або у письмовій формі.

Для виконання тестових завдань абітурієнт має володіти основними навичками роботи з комп'ютером та розуміти технічні особливості виконання тестів різних типів.

Тест містить питання з:

- теоретичної граматики;
- теоретичної фонетики;
- лексикології;
- стилістики.

Комп'ютерне (або письмове) тестування передбачає виконання **п'ятдесяти тестових** завдань на підготовленому індивідуальному робочому місці без використання додаткових джерел інформації. Під час виконання тесту абітурієнт не користується нотатками, не робить індивідуальних поміток та не переписує завдання або його фрагменти.

Тестування з іспанської мови передбачає визначення рівня специфічних мовних знань, умінь і навичок, а саме: знання фонетичних, лексичних і граматичних аспектів іспанської мови, вміння визначати мовні явища, здійснювати адекватний вибір необхідних термінів, коректно вживати їх з урахуванням особливостей мовної системи іспанської мови. Тестування визначає фахові уміння абітурієнта оперувати лінгвістичною термінологією, розрізняти мовні одиниці та визначати їхні властивості залежно від рівня мови, адекватно застосовувати базові методи лінгвістичного аналізу, оперувати базовими класифікаціями та терміносистемами, відрізняти окремі властивості мовних одиниць у фрагментах оригінальних текстів, узятих із іспаномовної літератури.

Виконання тестового завдання з іспанської мови полягає у виборі правильних відповідей із кількох запропонованих варіантів. Завдання вважається виконаним, якщо абітурієнт обрав правильний варіант відповіді.

Завдання вважаються невиконаним у випадках, якщо:

- а) абітурієнт обрав неправильний варіант відповіді;
- б) абітурієнт не обрав жодного із варіантів відповіді;
- в) абітурієнт вибрав усі варіанти відповідей.

Спеціальна програма автоматично підсумовує бали за виконання усіх тестових завдань, встановлює відповідність балів за шкалою оцінювання та фіксує результат у протоколі.

За одне правильно виконане завдання нараховується **два бали**.

Максимальна кількість балів за тест – **100 балів**.

На виконання одного тестового завдання відводиться 1 хвилина.

Час виконання тесту – не перевищує **60 хвилин**.

У випадку, якщо вичерпано час на виконання тестових завдань, система автоматично закриває програму, зберігає наявні відповіді, підсумовує результат виконання тесту абітурієнтом та фіксує у протоколі результат за встановлений часовий ліміт.

Зразки екзаменаційного тестового завдання

1. ¿Cuántas comunidades autónomas hay en España?
 - a) 12
 - b) 17
 - c) 23
 - d) 26

2. ¿A qué dinastía pertenece el rey contemporáneo de España?
 - a) Aragón
 - b) Tudor
 - c) Borbón
 - d) Capetos

3. ¿Cuántas lenguas co-oficiales hay en España?
 - a) 3
 - b) 4
 - c) 5
 - d) 6

4. El Manco de Lepanto es:
 - a) el rey Carlos II
 - b) el Greco
 - c) Velázquez
 - d) Cervantes

5. Estábamos muy cansados _____ habíamos caminado mucho.
 - a) cuando
 - b) ya que
 - c) por lo tanto
 - d) a pesar de que

Усна індивідуальна співбесіда проводиться з кожним абітурієнтом на основі завдання, яке вступник отримує під час іспиту. Під час відповіді вступник має висловити власну точку зору з приводу наведеної проблемно-комунікативної ситуації.

Екзаменаційна комісія фіксує помилки й неточності у відповіді абітурієнта та заносить їх до протоколу відповіді. Після закінчення відповіді **екзаменатори ставлять питання** з визначеної проблематики. Питання комісії можуть бути спрямовані на уточнення, поширення, деталізацію та ілюстрацію прикладами проблемно-комунікативної ситуації, яка вказана у картці абітурієнта і/або спричинена його висловлюваннями.

Усна співбесіда відбувається індивідуально з кожним абітурієнтом та триває не більше 10 хвилин (на одну особу).

Зразок усної індивідуальної співбесіди з іспанської мови

Los toros son una de las tradiciones españolas más conocidas en todo el mundo, aunque al mismo tiempo una de las más polémicas. Exprese su opinión acerca de las corridas.

Критерії оцінювання комунікативної компетенції вступника, продемонстрованої на усній співбесіді

90 – 100 балів Виставляється за глибоке розкриття поставленої проблематики, вміння висловлюватися з високим ступенем тематичної складності і деталізованості, демонструючи вільне володіння прийомами структурної побудови тексту, засобами зв'язності та цілісності; вільне й адекватне вживання відповідних лексичних та граматичних структур; високий рівень володіння орфоепічними нормами; вміння логічно і послідовно відповідати на поставлені запитання; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.

82 – 89 балів Виставляється за ґрунтовне розкриття поставленої проблематики, вміння висловлюватися з досить високим ступенем тематичної складності і деталізованості, адекватне вживання відповідних лексичних та граматичних структур; високий рівень володіння орфоепічними нормами; уміння надавати аргументовані відповіді на поставлені запитання; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.

75 – 81 балів Виставляється за належне розкриття поставленої проблематики, адекватне з незначними помилками вживання відповідних лексичних та граматичних структур та аргументовані відповіді на поставлені запитання, які, однак, містять певні неточності; достатній рівень володіння орфоепічними нормами; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.

69 – 74 балів Виставляється за посереднє розкриття поставленої проблематики, не завжди адекватне вживання відповідних лексичних та граматичних структур; мало аргументовані відповіді, слабе застосування теоретичних положень при розв'язанні практичних задач.

60 – 68 балів Виставляється за слабе розкриття поставленої проблематики з порушенням послідовності його викладання, достатню кількість помилок у вживанні відповідних лексичних та граматичних структур, неточні або мало аргументовані відповіді, слабе застосування теоретичних положень при розв'язанні практичних задач.

1 – 59 балів Виставляється за неможливість розкрити поставлену проблематику, істотні помилки у вживанні лексичних та граматичних структур та у відповідях на питання, які унеможливають ефективну

комунікацію, недостатній рівень володіння орфоепічними нормами, невміння орієнтуватися під час розв'язання практичних задач.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ВСТУПНИКІВ

Максимальна кількість балів за **фаховий іспит – 200 балів**, з них:

- виконання тесту з теоретичних дисциплін – 100 балів,
- усне мовлення (співбесіда) – 100 балів.

Кількість балів (max - 200)	Критерії
180 – 200	Виставляється за глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих джерелах; вміння аналізувати явища, які вивчаються, у їхньому взаємозв'язку і розвитку, чітко і лаконічно; логічно і послідовно відповідати на поставлені запитання; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.
160 – 179	Виставляється за ґрунтовні знання навчального матеріалу, аргументовані відповіді на поставлені запитання; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язування практичних задач.
140 – 159	Виставляється за міцні знання навчального матеріалу, аргументовані відповіді на поставлені запитання, які, однак, містять певні неточності; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.
120 – 139	Виставляється за посередні знання навчального матеріалу, мало аргументовані відповіді, слабе застосування теоретичних положень при розв'язанні практичних задач.
100 – 119	Виставляється за слабкі знання навчального матеріалу, неточні або мало аргументовані відповіді, з порушенням послідовності його викладання, за слабе застосування теоретичних положень при розв'язанні практичних задач.
1 – 99	Виставляється за незнання значної частини навчального матеріалу, істотні помилки у відповідях на запитання, невміння орієнтуватися під час розв'язання практичних задач, незнання основних фундаментальних положень.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Перевірка знань з іспанської філології за допомогою комп'ютерного (або письмового) **тестування** ґрунтується на змісті базових теоретичних дисциплін, які вивчаються студентами освітнього рівня „бакалавр”, зокрема фонетики, граматики, лексикології та стилістики іспанської мови.

Теоретична фонетика іспанської мови

- Особливості артикуляції та функціонування приголосних.
- Особливості артикуляції та функціонування голосних.
- Складоподіл слова.
- Наголос у слові, фразі та реченні.
- Просодична система. Інтонація.

Теоретична граматика іспанської мови

1. *Системний та структурний підходи до вивчення мови*: поняття системи та структури, рівні мови, одиниці мови, поняття міжрівневого ізоморфізму, план змісту та план вираження мовних одиниць.
2. *Граматичні категорії та їх реалізація*: граматична категорія як сукупна система виразу узагальненого граматичного значення, референційні та сигніфікативні граматичні категорії, опозиційна основа граматичної категорії, типи опозицій.
3. *Основні критерії виділення частин мови*. Різні підходи до визначення поняття "частина мови" в іспанській мові.
4. *Граматичні категорії іменника: категорії числа та відмінка*: формальні та функціональні ознаки категорії числа, проблема значення числа у різних підкласах іменників, теоретичні інтерпретації категорії відмінка в іспаністиці.
5. *Граматичні категорії дієслова в іспанській мові: категорії часу, виду, стану*: проблема загальнопоняттєвої категорії часу та категоріальних дієслівних систем часу, абсолютні та відносні значення часових форм дієслова, граматичний вид та лексичне значення дієслова, визначення категорії стану, проблема середніх станових значень дієслова.

Лексикологія іспанської мови

1. *Етимологічний склад іспанської мови*: корінні слова; слова іншомовного походження; арабізми, галісізми та інші запозичення.
2. *Типи запозичень у словниковому складі сучасної іспанської мови*: етимологічні дублети, гібриди; інтернаціональні слова.
3. *Словниковий склад як система*: традиційні лексикологічні угруповання; лексико-граматичні групи; неологізми; теорія семантичного поля.
4. *Синонімія/антонімія*: типи синонімів; джерела синонімії; полярність значення; морфологічна та семантична класифікація антонімів.
5. *Фразеологія*: різні підходи до класифікації фразеологічних одиниць: семантичний, функціональний, контекстуальний; місце фразеології в сучасній іспанській мові.

5. *Інтернаціоналізація іспанської мови* – національно-регіональні та локальні варіанти, діалекти.

Стилістика іспанської мови

1. Фонологічні виразні засоби та стилістичні прийоми сучасної іспанської мови, їх класифікація і характеристики.
2. Стилістичні прийоми синтаксису сучасної іспанської мови, їх класифікація і характеристики
3. Стилістична диференціація словникового складу сучасної іспанської мови: стилістичні функції нейтральних слів, слів високого та зниженого стилістичного тону.
4. Стилістична семасіологія – фігури якості, фігури кількості.
5. Фігури заміщення:
 - метонімічна група виразних засобів;
 - метафорична група виразних засобів;
 - каламбур, зевгма, іронія.
6. Текст і його основні параметри – дискретність, інтеграція та інформація. Функціональні стилі та підходи до типології текстів. Науковий стиль. Публіцистичний стиль. Художній стиль.

Іспаномовна **комунікативна компетенція** студентів перевіряється у межах **тематики**, що передбачена програмами базових практичних дисциплін іспанської мови (освітній рівень „бакалавр”), а саме:

1. Los sistemas educativos de España y de Ucrania.
2. Las etapas principales del desarrollo histórico de España.
3. La vida de la juventud española. Los problemas económicos y sociales.
4. El análisis de la situación lingüística en España.
5. La economía de España en la actualidad.
6. El hombre y la naturaleza. La protección del medio ambiente.
7. Fiestas de ámbito nacional. Las tradiciones populares.
8. El deporte en nuestra vida. Juegos Olímpicos.
9. El papel de la lengua española en el mundo actual.
10. Las fiestas navideñas en España y Ucrania.
11. El papel de los medios de información pública en la vida de los españoles.
12. La educación universitaria: ¿prestigio o necesidad?
13. Mi futura actividad profesional. La profesión de maestro.
14. El sistema estatal de España.
15. Situación geográfica de España.
16. Viajando conocemos mejor nuestro mundo.
17. La corrida como una parte de la vida española.
18. Las peculiaridades de la cocina española.
19. Las personalidades destacadas de los países hispanohablantes.
20. Madrid y Toledo. Dos capitales, dos épocas.
21. Mens sana in corpore sano.
22. España es un país del turismo internacional.

- 23.El papel de Internet: ventajas y desventajas.
- 24.El papel de las mujeres en la sociedad actual.
- 25.El progreso tecnológico y los problemas globales de la civilización humana en el siglo XXI.
- 26.Los españoles y los ucranianos. Tan distintos y en el fondo tan iguales.
- 27.La Reconquista y su papel en la formación del estado español.
- 28.Mi escritor español favorito y sus obras.
- 29.La vida estudiantil: sus ventajas y desventajas.
- 30.Vida más allá de la rutina: las aficiones personales. Hable de sus aficiones. ¿Qué lugar ocupan en su vida?

РЕКОМЕНДОВАНИ ДЖЕРЕЛА

Основні

1. Верба Г.Г. Порівняльна лексикологія іспанської та української мов. К., Нова книга, 2021.
2. Верба Г.Г., Лопес Тапія Ф.Х. Curso superior de español. Підручник іспанської мови для старших курсів перекладацьких та філологічних відділень університетів. – Вінниця: Нова книга, 2007.
3. Данилич В.С. Стилїстика іспанської мови (ісп. мовою). – К.: Вид. центр КНЛУ, 2016.
4. Павленко Т.Г., Гаврилюк І.С. Fonética práctica. – Суми: СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2016.
5. Серебрянська А.О., Підпригора Ю.Г. Граматика іспанської мови: граматичний аналіз. - К.: Видавничий центр КНЛУ, 2002.
6. Nueva gramática de la lengua española. Morfología, Sintaxis, Fonética y fonología. Manual RAE. – Madrid, Espasa, 2018.

Додаткові

1. Aula Internacional: 4. B2.1. Editorial Difusión, 2014.
2. Aula Internacional: 5. B2.2. Editorial Difusión, 2015.
3. Embarque 3: Libro de ejercicios. Editorial Edelsa, 2016.
4. Vocabulario B2. Nivel avanzado. Editorial ANAYA, 2016.
5. Libro de estilo de la lengua española según la norma panhispánica. RAE. Editorial Espasa, 2018.